

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัยที่เสนอในบทนี้กล่าวถึง วัตถุประสงค์ของการวิจัย สมมติฐานของการวิจัย ประชากร การกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจในการทำงานของหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการทำงานของหัวหน้าการประถมศึกษา

อำเภอ

สมมติฐานของการวิจัย

ตัวแปรอิสระที่นำมาศึกษาจะส่งผลต่อความพึงพอใจในการทำงานของหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอและกิ่งอำเภอทั่วประเทศ รวมทั้งสิ้น 784 คน

การกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย

กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับความพึงพอใจในการทำงานของบุคลากรในหน่วยงานและองค์การโดยการศึกษาค้นคว้าจากเอกสารต่าง ๆ

2. ศึกษาองค์ประกอบและปัจจัยต่าง ๆ ที่มีต่อความพึงพอใจในการทำงาน

3. ศึกษาโครงสร้างการบริหารงาน บทบาทหน้าที่ และขอบข่ายความรับผิดชอบของหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ

นำผลจากการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับความพึงพอใจในการทำงานมาประมวลเป็นกรอบแนวคิดสำหรับการวิจัย เพื่อนำไปสร้างเครื่องมือในการวิจัย คือ

1. ตัวแปรอิสระ กำหนดจากปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการทำงาน มี 15 ตัวแปร ได้แก่

- 1) ความสำเร็จในการทำงาน
- 2) การได้รับการยอมรับนับถือ
- 3) ลักษณะงานที่ปฏิบัติ
- 4) ความรับผิดชอบ
- 5) ความก้าวหน้า
- 6) ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา
- 7) ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน
- 8) ความสัมพันธ์กับผู้ใต้บังคับบัญชา
- 9) นโยบายและการบริหารงาน
- 10) การปกครองบังคับบัญชา
- 11) การนิเทศงาน
- 12) สภาพแวดล้อมในการทำงาน
- 13) ความมั่นคงในการปฏิบัติงาน
- 14) เงินเดือน

15) ชีวิตความเป็นอยู่ส่วนตัว

2. ตัวแปรตาม คือ ความพึงพอใจในการทำงาน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด มี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามในเรื่องเพศ อายุ วุฒิทางการศึกษา อายุราชการ และระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งหัวหน้าการประถมศึกษา-อำเภอ มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบวัดความพึงพอใจในการทำงานของ Kanungo (1982) แปลและเรียบเรียงโดย วิบูลย์ แมนสถิตย์ (2530) มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) จำนวน 16 ข้อ ค่าความเชื่อมั่นที่ .91 โดยกำหนดความพึงพอใจเป็น 6 ระดับ คือ

พึงพอใจที่สุด	เท่ากับ	6	คะแนน
พึงพอใจปานกลาง	เท่ากับ	5	คะแนน
พึงพอใจเล็กน้อย	เท่ากับ	4	คะแนน
ไม่พึงพอใจปานกลาง	เท่ากับ	2	คะแนน
ไม่พึงพอใจที่สุด	เท่ากับ	1	คะแนน

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการทำงาน ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยใช้กรอบแนวคิดของ Herzberg คณะ (1959) กำหนดปัจจัยที่นำมาศึกษา 15 ปัจจัย

การกำหนดตัวบ่งชี้ และการสร้างข้อคำถามเพื่อให้ครอบคลุมปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการทำงานทั้ง 15 ปัจจัย ผู้วิจัยศึกษาจากทฤษฎีและเอกสารวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งได้รับคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แบบสอบถามตอนที่ 3 มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) จำนวน 75 ข้อ ถามเกี่ยวกับปัจจัยต่าง ๆ ปัจจัยละ 5 ข้อ ดังนี้

1) ความสำเร็จในการทำงาน	ได้แก่ข้อ 1 - 5
2) การได้รับการยอมรับนับถือ	ได้แก่ข้อ 6 - 10
3) ลักษณะงานที่ปฏิบัติ	ได้แก่ข้อ 11 - 15
4) ความรับผิดชอบ	ได้แก่ข้อ 16 - 20
5) ความก้าวหน้า	ได้แก่ข้อ 21 - 25
6) ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา	ได้แก่ข้อ 26 - 30
7) ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน	ได้แก่ข้อ 31 - 35
8) ความสัมพันธ์กับผู้ใต้บังคับบัญชา	ได้แก่ข้อ 36 - 40
9) นโยบายและการบริหารงาน	ได้แก่ข้อ 41 - 45
10) การปกครองบังคับบัญชา	ได้แก่ข้อ 46 - 50
11) การนิเทศงาน	ได้แก่ข้อ 51 - 55
12) สภาพแวดล้อมในการทำงาน	ได้แก่ข้อ 56 - 60
13) ความมั่นคงในการปฏิบัติงาน	ได้แก่ข้อ 61 - 65
14) เงินเดือน	ได้แก่ข้อ 66 - 70
15) ชีวิตความเป็นอยู่ส่วนตัว	ได้แก่ข้อ 71 - 75

กำหนดระดับความคิดเห็นเป็น 5 ระดับ ดังนี้

พึงพอใจอย่างยิ่ง เท่ากับ 5 คะแนน

พึงพอใจ เท่ากับ 4 คะแนน

เป็นกลาง เท่ากับ 3 คะแนน

ไม่พึงพอใจ เท่ากับ 2 คะแนน

ไม่พึงพอใจอย่างยิ่ง เท่ากับ 1 คะแนน

เพื่อให้แบบสอบถามชุดนี้ตรงตามเนื้อหา (Content Validity) และสมบูรณ์ถูกต้อง
ด้านการใช้ภาษาในขั้นต้นผู้วิจัยได้รับความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วีระวัฒน์ อุทัยรัตน์
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไข และจากนั้นได้รับความกรุณาจาก
ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบอีกครั้งหนึ่ง คือ

1. รองศาสตราจารย์นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์ รองคณบดีคณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทัพนไ้ที่อาจารย์ใหญ่โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม
2. อาจารย์ ดร.ธงชัย สมครุฑ ผู้ช่วยเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
เอกชน กระทรวงศึกษาธิการ
3. นายสมยศ มีเทศน์ ผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่ สำนักงานคณะกรรมการ
การประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ
4. นายพิณ ยอดรัถย์ ผู้ช่วยผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดพังงา สำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัดพังงา
5. อาจารย์บัญชา ชลาภิรมย์ ผู้อำนวยการฝ่ายรักษาความปลอดภัย
สำนักงานอธิการบดี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผู้วิจัยได้นำเอาข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิแต่ละท่านมาปรับปรุงข้อคำถาม โดยได้รับความกรุณาจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบอีกครั้ง ก่อนนำมาสอบถามในส่วนนี้ไปเก็บรวบรวมข้อมูลจริง ผู้วิจัยได้นำไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้ช่วยหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ จำนวน 30 คน แล้วนำมาหาค่าเชื่อมั่นโดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ใช้สูตรของ Cronbach ได้ค่าความเชื่อมั่นที่ .95 นำมาปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อีกครั้งหนึ่งก่อนนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลจริง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยบันทึกเสนอบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ขอให้ออกหนังสือถึงเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เพื่อขอความร่วมมือไปยังผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ในการให้หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ ร่วมมือตอบแบบสอบถาม
2. ส่งหนังสือจากผู้วิจัยไปยังหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ พร้อมกับแบบสอบถาม เพื่อชี้แจงรายละเอียดวัตถุประสงค์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และระยะเวลาในการใช้ข้อมูล

ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์และให้ผู้ตอบแบบสอบถามส่งคืนทางไปรษณีย์ ผู้วิจัยได้ติดแสตมป์ไว้เรียบร้อยแล้ว

3. แบบสอบถามที่จัดส่งทั้งหมด จำนวน 784 ฉบับ ได้รับคืน จำนวน 650 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 82.91 แบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ไม่สามารถนำมาวิเคราะห์ได้ จำนวน 4 ชุด คงเหลือแบบสอบถามที่สมบูรณ์สามารถนำมาประมวลผลวิเคราะห์ จำนวน 646 ฉบับ คิดเป็น ร้อยละ 82.39

การวิเคราะห์ข้อมูล

แบบสอบถามที่ได้รับคืน ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์ตามขั้นตอนโดยใช้สถิติ ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามโดยการหาค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจในการทำงาน (ตัวแปรตาม) ของผู้ตอบแบบสอบถามใช้การหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยกำหนดค่าตัวแปรตามไว้ ดังนี้

พึงพอใจที่สุด	หมายถึง ค่าเฉลี่ยของคะแนนระหว่าง 5.50-6.00
พึงพอใจปานกลาง	หมายถึง ค่าเฉลี่ยของคะแนนระหว่าง 4.50-5.49
พึงพอใจเล็กน้อย	หมายถึง ค่าเฉลี่ยของคะแนนระหว่าง 3.50-4.49
ไม่พึงพอใจเล็กน้อย	หมายถึง ค่าเฉลี่ยของคะแนนระหว่าง 2.50-3.49
ไม่พึงพอใจปานกลาง	หมายถึง ค่าเฉลี่ยของคะแนนระหว่าง 1.50-2.49
ไม่พึงพอใจ	หมายถึง ค่าเฉลี่ยของคะแนนระหว่าง 1.00-1.49

ส่วนค่าของปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการทำงาน (ตัวแปรอิสระ) กำหนด

ค่าไว้ดังนี้

พึงพอใจอย่างยิ่ง	หมายถึง ค่าเฉลี่ยของคะแนนระหว่าง 4.50-5.00
พึงพอใจ	หมายถึง ค่าเฉลี่ยของคะแนนระหว่าง 3.50-4.49
เป็นกลาง	หมายถึง ค่าเฉลี่ยของคะแนนระหว่าง 2.50-3.49
ไม่พึงพอใจ	หมายถึง ค่าเฉลี่ยของคะแนนระหว่าง 1.50-2.49
ไม่พึงพอใจอย่างยิ่ง	หมายถึง ค่าเฉลี่ยของคะแนนระหว่าง 1.00-1.49

3. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการทำงานของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้วิธีการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบเพิ่มตัวแปรเป็นขั้น ๆ (Stepwise Multiple Regression Analysis) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺ Statistical Packages for Social Science)

4. วิเคราะห์การตรวจสอบสมมุติฐานของการวิจัยโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แบบเพียร์สัน (Pearson Correlation Coefficient)